

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Wijziging van de Woningwet en de Huisvestingswet 2014 in verband met expliciete grondslagen voor het verwerken van persoonsgegevens door toegelaten instellingen in verband met het welzijn van bewoners, de leefbaarheid en het huisvesten van woningzoekenden

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

- Woningcorporaties
- Bewoners en woningzoekenden
- Gemeenten
- Zorg- welzijns- en ondersteuningspartijen

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Alle bovengenoemde partijen beschikken over kennis en ervaring met het vraagstuk.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Gedurende het beleidstraject zijn gesprekken gevoerd met de stakeholders en de koepelorganisaties (Aedes en Woonbond). Ook zijn werkbezoeken afgelegd waarbij input is opgehaald bij verschillende woningcorporaties, gemeenten en zorg- welzijns- en ondersteuningspartijen. Bovendien heeft een pre-consultatie plaatsgevonden met de stedelijke focusgebieden van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid en is gesproken met de andere departementen (VWS, BZK, J&V).

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Woningcorporaties vervullen een belangrijke rol in het huisvesten van doelgroepen die extra aandacht nodig hebben. Zij hebben een wettelijke taak om bij te dragen aan de leefbaarheid in buurten met corporatiebezit. Leefbaarheidsproblematiek komt in deze wijken steeds vaker voor. Woningcorporaties hebben een bijzondere rol in vroegsignalering van problematiek omdat hun medewerkers regelmatig achter de voordeur komen. Privacywetgeving staat woningcorporaties momenteel in de weg bij het bieden van ondersteuning aan huurders en de leefomgeving en bij een goede samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties. Onduidelijkheid over een passende wettelijke grondslag voor gegevensdeling leidt tot handelingsverlegenheid in de sector. De corporatiesector heeft meermaals de wens geuit om gegevens in dit kader te kunnen delen en verwerken.

Hiernaast wordt gegevensdeling in twee gevallen ook mogelijk gemaakt:

Het verwerken van gegevens met als doel het aanbrengen en in stand houden van woningaanpassingen

De gemeente informeert een woningcorporatie wanneer er op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) aanpassingen in een corporatiewoning worden gedaan om te bevorderen dat de bewoner zelfstandig in deze woning kan (blijven) wonen. Dit wetsvoorstel regelt de juridische grondslag dat de woningcorporatie deze gegevens ook mag verwerken; tot nog toe bestond hier geen expliciete wettelijke grondslag voor. Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat woningcorporaties passende huisvesting kunnen bieden aan huurders met (lichamelijke) beperkingen. Ook draagt dit bij aan een goed vastgoedbeheer en regulier onderhoud.

Gegevensuitwisseling voor de woningtoewijzing

Een gemeente kan aan een woningzoekende een urgentieverklaring geven; zo'n urgentieverklaring zal doorgaans geen bijzondere persoonsgegevens bevatten. Het is voor de toewijzing van een woning afdoende dat de woningcorporatie weet dat diegene urgentie heeft. Echter is het in sommige gevallen wél nodig persoonsgegevens (gezondheidsgegevens) in een urgentieverklaring te verstrekken, voor het zoekprofiel of zoekgebied van een woning. Dit wetsvoorstel regelt een expliciete grondslag in de Huisvestingswet 2014 op basis waarvan gemeenten dergelijke gegevens aan woningcorporaties mogen verstrekken.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Privacywetgeving staat het niet altijd toe dat woningcorporaties (bijzondere) persoonsgegevens verwerken of hierover bestaat onduidelijkheid.

c) Wat is de omvang van het probleem?

De omvang is niet te kwantificeren. Woningcorporaties en gemeenten hebben meermaals aandacht gevraagd voor dit probleem.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Niet van toepassing.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Indien de overheid niet optreedt blijft handelingsverlegenheid bij de sector bestaan. Dit is nadelig voor bewoners van corporatiewoningen, gemeenten en woningcorporaties.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het wetsvoorstel beoogt woningcorporaties in concrete gevallen de bevoegdheid te verschaffen gezondheidsgegevens te verwerken en/of te delen met zorg- welzijns- en ondersteuningsinstanties. Hierdoor wordt beoogd woningcorporaties hun volkshuisvestelijke taken effectiever uit te kunnen laten voeren. Tevens biedt het woningcorporaties duidelijkheid over welke gegevens wel en niet mogen worden verwerkt en/of gedeeld. Dat voorkomt handelingsverlegenheid in de samenwerking tussen een woningcorporatie en andere maatschappelijke organisaties.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Niet van toepassing.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Huisvesting van mensen die niet zelfstandig in hun huisvestingsbehoefte kunnen voorzien, is de taak van woningcorporaties. Daarbij gaat het doorgaans om een doelgroep, waarvoor extra inspanningen (zoals bijvoorbeeld het bijdragen aan de leefbaarheid van een wijk) gerechtvaardigd zijn. Woningcorporaties dienen hun taken uit artikel 45, tweede lid, van de Woningwet effectief uit te kunnen voeren en daarvoor is in specifieke gevallen de verwerking en/of deling van bijzondere persoonsgegevens of strafrechtelijke gegevens gerechtvaardigd. Dit is in het belang van individuele woningzoekenden, huurders en hun omgeving (mede huurders/bewoners).

Verwerking van bijzondere persoonsgegevens of strafrechtelijke gegevens als bedoeld in de AVG vereist een wettelijke grondslag, daarom is het voorstel die grondslag in de Woningwet te creëren.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Wetgeving is de enige kansrijke beleidsoptie nu de AVG verplicht tot passende wettelijke grondslagen voor dit probleem.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Niet van toepassing.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Woningcorporaties worden met het bieden van een grondslag in de Woningwet verantwoordelijk voor het zorgvuldig verwerken van bijzondere persoonsgegevens. Dat vereist een zorgvuldige inrichting van hun en administratiesystemen en archief. Het betreft een beperking op het grondrecht privacy voor bewoners en woningzoekenden. Het wetsvoorstel bevat daarom privacy-waarborgen zoals bewaartermijnen, een notificatieplicht richting bewoners wiens gegevens door een woningcorporatie aan een zorgverlener worden gedeeld en het uitgangspunt dat gegevens alleen bij medewerkers terecht mogen komen die dit voor de uitoefening van hun functie nodig hebben (dus wel de sociaal beheerder, maar niet bijvoorbeeld de accountant). Tevens mogen woningcorporaties niet uit eigen beweging gegevens van minderjarigen delen met zorgpartijen; daarvoor zijn de ouders eerste aanspreekpunt. In dit kader is ook een Data Protection Impact Analysis uitgevoerd die gelijktijdig met de consultatie wordt voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Tevens is een lastendruktoets uitgevoerd die tijdens de consultatie wordt voorgelegd aan de Adviescommissie Toetsing Lastendruk.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Het wetsvoorstel wordt voor toetsing bij de Autoriteit Toetsing Regeldruk en de Autoriteit Persoonsgegevens aangeboden voor advies.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

In het wetsvoorstel wordt een wettelijke grondslag gecreëerd voor verwerking en -deling van persoonsgegevens, waaronder medische gegevens, in drie situaties:

- 1) uitwisseling van gegevens tussen woningcorporaties en zorgverleners in het kader van het welzijn van bewoners en voor de leefbaarheid in de wijk;
- 2) het verwerken van gegevens door woningcorporaties over de noodzaak voor het aanbrengen en in stand houden van woningaanpassingen (bijvoorbeeld een traplift) .
- 3) gegevensuitwisseling vanuit gemeenten richting woningcorporatie voor de woningtoewijzing; in sommige gevallen is het nodig dat de gemeente medische gegevens meegeeft aan de woningcorporatie, voor het huisvesten van een woningzoekende met een specifieke urgentie. Hierbij kan worden gedacht aan een woning in een rustige omgeving voor iemand die met een bepaald profiel uitstroomt uit de GGZ.

- b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Uitgebreid is met de sector en andere belanghebbenden gesproken om het wetsvoorstel zo doelmatig als mogelijk vorm te geven. Hierbij is zowel rekening gehouden met het recht op privacy als met de regeldruk.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De wettelijke grondslagen om gegevens te mogen verwerken zijn zo precies als mogelijk geformuleerd. Gezien de grote diversiteit aan casussen waarvoor woningcorporaties gegevens dienen te mogen verwerken en delen is het echter inherent aan de oplossing van het hier beschreven probleem dat enige openheid aan normen noodzakelijk is.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Het ministerie van VRO is voortdurend in gesprek met de sector en andere belanghebbenden. Uit deze gesprekken kunnen signalen ontstaan dat wijzigingen in de wetgeving noodzakelijk zijn.